

LW 206

АДМИНИСТРАТИВНО ПРАВО

Приета: прот. № 40 от 30.09.1997г.; прот. № 11 от 17.09.2011 г.изм. прот. № 15 от 24.06.2016г.

Лектор: проф. д.н. Мария Нейкова; проф. д-р Александър Воденичаров

АНОТАЦИЯ

Дисциплината е посветена на основен правен отрасъл – материалното административно право. Предмет на дисциплината са правните норми, които уреждат структурата, организацията и правомощията на изпълнителната власт; административните актове, административно-правните отношения, както и основни теоретични и нормативни понятия и институти на материалното административно право.

Дисциплината е част от общата административно-правна наука, която се изучава в три части – обща и специална част на материалното административно право и административен процес.

ОСНОВНИ ЦЕЛИ

Основна цел на дисциплината е формирането на знания относно правната уредба на изпълнителната власт, структурата на централната държавна и на местната администрация, формите, методите на работата им и техните правомощия, както и характера на взаимоотношенията на административните органи с гражданите и организациите. Наред с това дисциплината цели да представи основните положения на теорията на административния акт, условията за законосъобразност на административните актове и действия и принципните прояви на утвърждаване на върховенството на закона в системата на изпълнителната власт.

Студентите следва да бъдат запознати с основните институти на материалното административно право, с формите и видовете контрол върху актовете и действията на администрацията в защита на правата и законните интереси на гражданите и организациите, със същността и видовете на административната принуда и административно-наказателната отговорност.

Изучаването на дисциплината следва да формира у студентите умения да разпознават основните инструменти на държавно управление, да могат професионално да използват предоставените от тях законни възможности, да спазват и утвърждават принципите на законност и равенство, да анализират и тълкуват приложимите правни норми и съдебни решения.

ПРЕДПОСТАВКИ

Дисциплината Административно право се изучава след съответните дисциплини по Теория на държавата и правото и Конституционно право.

СТАТУТ И СТРУКТУРА

специалност статут	Задължителна	Кредити	редовно обучение			задочно обучение		
			Л	с	у общ	Л	с	у общ
Право		5	45	30	75	45	45	

СЪДЪРЖАНИЕ НА КУРСА

Тема 1. Понятие за държавно управление. Изпълнителна власт.

Понятие за държавно управление, изпълнителна власт и държавна администрация. Характеристика на административната дейност. Методи и форми на административната дейност.

Тема 2. Предмет, система и източници на административното право.

Предмет и метод на административното право. Система на административното право. Разграничение от сродни отрасли. Източници на административно право – конституция, закони, подзаконовни нормативни актове. Новото административно законодателство. Административно-процесуален кодекс.

Тема 3. Административноправни норми и административни правоотношения.

Административноправни норми – понятие и видове. Същност на административните правоотношения. Характерни черти на административните правоотношения.

Тема 4. Субекти на административното право.

Понятие за субект на административното право. Административна правосубектност. Видове субекти на административното право.

Тема 5. Административноправен статут на гражданите.

Понятие за административноправен статут на гражданите. Гражданско състояние и гражданска регистрация. Основни елементи на гражданската регистрация. Актове за гражданско състояние. Длъжностно лице по гражданското състояние. Регистър на гражданското състояние. Регистри на населението. Паспортен режим. ЕСГРАОН.

Тема 6. Административни органи /Органи на държавно управление/. Понятие, видове.

Държавен административен апарат. Административни органи – характерни черти, видове, система.

Тема 7. Административни органи – компетентност.

Компетентност на административните органи – определения, видове. Делегиране на правомощия.

Тема 8. Оперативна самостоятелност и обвързана компетентност.

Оперативна самостоятелност /дискреционна власт/ - характеристика, видове. Обвързана компетентност.

Тема 9. Централни органи на изпълнителната власт. Централна държавна администрация.

Министерски съвет – образуване, състав. Правомощия и актове на Министерския съвет. Отговорност на правителството. Министри, министерства, държавни агенции, държавни комисии.

Тема 10. Органи на местно управление и местна администрация.

Административно-териториално деление. Общината като единица за местно самоуправление. Общински съвет. Кмет. Други органи в общината. Област. Областен управител. Областна администрация

Тема 11. Административен акт – понятие, видове, действие.

Понятие за административен акт. Правна характеристика. Видовете административни актове. Действие, влизане в сила и изпълнение на административния акт.

Тема 12. Условия за редовно действие на административните актове. Изисквания за законосъобразност.

Правилност /целесъобразност/ на административните актове. Изисквания за законосъобразност – 5-те условия за законност на административния акт: компетентност на органа, материална законосъобразност /законсъобразност по същество/, предвидена от закона форма, спазване на административните производствени правила и съответствие с целта на закона.

Тема 13. Недействителност на административните актове – понятие, видове.

Понятие и видове недействителност. Пороци на акта. Примери за нищожност и унищожаемост.

Тема 14. Критерии за разграничаване на нищожни и унищожяеми административни актове.

Правни средства за отстраняване на недействителността.

Особено съществени и съществени пороци. Примери. Последици.

Тема 15. Способи за осигуряване на законосъобразно и правилно действаща администрация.

Контрол на представителните органи.

Контрол и надзор. Видове. Същност и форми на контрола на представителните органи.

Тема 16. Административен контрол – понятие и видове.

Понятие за административен контрол. Видове.

Тема 17. Правораздавателен надзор върху административните актове. Видове.

Характеристика. Видове правораздавателен надзор. Пряк и косвен съдебен контрол.

Административни юрисдикции.

Тема 18. Надзор за законност на прокуратурата.

Участие на прокуратурата в административния процес. Същност и форми на прокурорския надзор.

Тема 19. Административна принуда. Принудителни административни мерки.

Понятие и видове административна принуда. Принудителни административни мерки – понятие и видове. Разграничение между принудителните административни мерки и административното наказание.

Тема 20. Административно нарушение – понятие. Административнонаказателно отговорни лица.

Административнонаказателна отговорност. Правна характеристика на административното нарушение.

Обективна и субективна страна на административното нарушение. Субекти на административнонаказателната отговорност.

Тема 22. Административно наказание – понятие, видове.

Понятие за административно наказание. Видове административни наказания. Определяне и индивидуализация на административните наказания. Обстоятелства, които изключват административнонаказателната отговорност.

Тема 23. Отговорност на държавата и общините за вреди от незаконосъобразна административна дейност.

Нормативна основа на отговорността на държавата и общините за вреди, причинени на граждани и организации. Основание за отговорността. Обхват и размери на отговорността. Право на обезщетението за вреди.

Тема 24. Държавна служба и държавни служители – общи положения.

Характеристика на държавната служба. Държавни служители – определение, видове. Държавно-служебно правоотношение. Условия за заемане на държавна служба.

КУРСОВА ЗАДАЧА

Две форми на курсова задача по избор на студента:

1/ Писмен отговор на зададен казус в областта на материалното административно право.

2/ Реферат /разширен конспект/ по научна статия в областта на материалното административно право.

МЕТОДИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Семестриалният изпит е писмен. Крайната оценка се формира от оценката от семестриалния изпит; оценката на курсовата задача, присъствие и участие в лекции и упражнения.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Костов Димитър, Дончо Хрусанов, Административно право на Република България, Обща част, С., 2008.
2. Лазаров К. Административно право, С., Фенея, 2011.
3. Къндева Е. Публична администрация, четвърто разширено и допълнено издание, Сиела, 2007.
4. Къндева Е., К. Лазаров, Д. Костов, Д. Хрусанов, Нови моменти в Административния процес според АПК: Тематичен коментар, Сиела 2007.
5. Къндева Е., К. Лазаров, Ал. Еленков, Коментар на Административнопроцесуалния кодекс, Център за обучение на адвокати, С., 2007
6. Къндева Е. Административно правосъдие, С., Сиела, 2007.
7. Друмева Е. Конституционно право, Аноубис, С., 2008.
8. Къндева Е., Ивона Хект, Сравнителна публична администрация, Сиела, 2006, 2008.
9. Къндева Е., Богдан Йорданова, Правен режим на държавната служба, Сиела, 2002.
10. Сивков Ц., Общината. Публичноправни аспекти, СИБИ, 2002, 168 с.
11. Къндева Е. „Обявяване на нищожност на административни актове от съда”, сп. Административно правосъдие бр. 6/2007.
12. Къндева Е. “Административнопроцесуалният кодекс – нов етап в развитието на административното правосъдие”, Юбилеен сборник 15 години Юридически факултет, Университетско издателство Пловдивски университет “Паисий Хилендарски” 2007.
13. Георгиев Б. Един случай на административна юрисдикция в Закона за патентите и регистрацията на полезните модели, Сборник доклади от Научна конференция в БСУ, Бургас, т. III, 13-15 юни 2008, 2009.

LW 206

АДМИНИСТРАТИВНО ПРАВО

Специалност Право

Лектор: проф. д.н. Мария Нейкова; проф. д-р Александър Воденичаров

1. Правна характеристика на изпълнителната дейност.
2. Оперативна самостоятелност и обвързана компетентност на органите на изпълнителната власт.
3. Принципи на изпълнителната дейност.
4. Предмет, метод и система на административното право.
5. Административноправни норми и административни правоотношения.
6. Източници на административното право.
7. Субекти на административното право. Административноправен статут на гражданите.
8. Административноправен статут на юридическите лица с нестопанска цел. Административноправен статут на стопанските субекти - търговски дружества, кооперации, европейски дружества, европейски кооперативни дружества и др.
9. Органи на изпълнителната власт. Понятие.
10. Видове органи на изпълнителната власт.
11. Централни органи на изпълнителната власт.
12. Правно положение на Министерския съвет
13. Административно-териториално деление. Териториални органи на изпълнителната власт.
14. Администрация на изпълнителната власт.
15. Държавна служба. Понятие. Статус на държавния служител.
16. Възникване, изменение и прекратяване на служебните правоотношения между държавата и държавния служител.
17. Административен акт. Правна характеристика.
18. Видове административни актове на органите на изпълнителната власт..
19. Действие на административните актове.
20. Условия за законосъобразност на административните актове.
21. Недействителност на административните актове. Понятие. Видове. Критерий за разграничаване на нищожните и унищожаемите актове.
22. Нищожност на административните актове.
23. Унищожаемост на административните актове.
24. Изпълнение на административноправни задължения.
25. Административна принуда. Принудителни административни мерки. Правни средства за обезпечаване на законността им.
26. Административен контрол, произтичащ от вътрешно устройственото йерархическо положение на органите.
27. Специализиран външноведомствен административен контрол.
28. Правно положение на омбудсмана.

29. Правораздавателен и прокурорски надзор върху изпълнителната дейност.
30. Юридическа отговорност за незаконосъобразни деяния в областта на администрацията.
Административно - наказателна отговорност.
31. Административно нарушение. Обективен и субективен състав.
32. Административно - наказателно отговорни лица.
33. Административни наказания. Видове. Определяне на административните наказания.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Костов Димитър, Дончо Хрусанов, Административно право на Република България, Обща част, С., 2008.
2. Лазаров К. Административно право, С., Феня, 2011.
3. Къндева Е. Публична администрация, четвърто разширено и допълнено издание, Сиела, 2007.
4. Къндева Е., К. Лазаров, Д. Костов, Д. Хрусанов, Нови моменти в Административния процес според АПК: Тематичен коментар, Сиела 2007.
5. Къндева Е., К. Лазаров, Ал. Еленков, Коментар на Административнопроцесуалния кодекс, Център за обучение на адвокати, С., 2007
6. Къндева Е. Административно правосъдие, С., Сиела, 2007.
7. Друмева Е. Конституционно право, Анубис, С., 2008.
8. Къндева Е., Ивона Хект, Сравнителна публична администрация, Сиела, 2006, 2008.
9. Къндева Е., Богдан Йорданова, Правен режим на държавната служба, Сиела, 2002.
10. Сивков Ц., Общината. Публичноправни аспекти, СИБИ, 2002, 168 с.
11. Къндева Е. „Обявяване на нищожност на административни актове от съда”, сп. Административно правосъдие бр. 6/2007.
12. Къндева Е. “Административнопроцесуалният кодекс – нов етап в развитието на административното правосъдие”, Юбилеен сборник 15 години Юридически факултет, Университетско издателство Пловдивски университет “Паисий Хилендарски” 2007.
13. Георгиев Б. Един случай на административна юрисдикция в Закона за патентите и регистрацията на полезните модели, Сборник доклади от Научна конференция в БСУ, Бургас, т. III, 13-15 юни 2008, 2009.

НОРМАТИВНИ АКТОВЕ:

1. Конституция на Република България
2. Административнопроцесуален кодекс
3. Закон за административните нарушения и наказания
4. Закон за местното самоуправление и местната администрация
5. Закон за администрацията
6. Закон за отговорността на държавата и общините за вреди
7. Закон за държавните служители